

PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF GOVERNMENT

KUVENDI I KOSOVËS
СКУПШТИНА КОСОВА
ASSEMBLY OF KOSOVO

Zakon Br.2004/21

O VETERINARSTVU

Skupština Kosova,

Na osnovu Uredbe UNMIK-a br. 2001/9 od 15. maja 2001 godine o Ustavnom okviru za privremenu samoupravu na Kosovu, Poglavlje 9.1.26 (a) i 5.1 (n),

U svrhu utvrđivanja i konsolidovanja uslova u oblasti veterine, veterinarskog javnog zdravlja, veterinarskih medicinskih proizvoda, stocne hrane, dobrobiti životinja i regulisanja veterinarske profesije,

Usvaja:

ZAKON O VETERINARSTVU

Opšte odredbe

Clan 1

Ovaj zakon reguliše suzbijanje i sprecavanje infektivnih bolesti životinja, medicinsku veterinarsku praksu, promet proizvoda životinjskog porekla, veterinarsku kontrolu uvoza, izvoza i tranzitnog prelaska žive stoke i proizvoda životinjskog porekla i određuje prava i obaveze javnih i lokalnih vladinih institucija, kao i pojedinaca u ovoj oblasti.

Primena

Clan 2

2.1. Odredbe ovog zakona primenjuju se na :

a uslove u oblasti veterine:

- i Odnosi se na zdravlje životinja i javno zdravlje u pogledu žive stoke uključujući embrionalne proizvode, semenu tečnost, celije i embrione lokalnih rasa i drugih rasa koje odobri Ministar na predlog Glavnog Izvršnog Službenika veterinarstva (nacelnika) a koje podležu veterinarskim zahtevima.

- ii U svrhu regulisanja zdravlja životinja i javnog zdravlja, u pogledu proizvoda životinjskog porekla uključujući sporedne proizvode: detaljna lista tih proizvoda (nus-proizvodi koji nisu nabrojani u Aneksu II Sporazuma o Evropskoj Uniji) biće napisani u Administrativnom uputstvu koje donosi Ministar, i biljne proizvode: detaljna lista biljnih proizvoda koji, naročito u smislu njihovog potonjeg odredišta, mogu da povećaju rizik od širenja infektivnih ili zaraznih bolesti te, iz tog razloga potpadaju pod veterinarsku inspekciju, biće napisana u administrativnom uputstvu koje donosi Ministar ;
- b Uslove koje se odnose na veterinarske medicinske proizvode;
- c Uslove koje se odnose na stocnu hranu, a tiču se zdravlja životinja i javnog zdravlja.

2.2. Regulisanje:

- a Prava i obaveza fizičkih i pravnih lica u oblasti veterinarske delatnosti;
- b Prava i obaveza osoba koje obavljaju privatnu veterinarsku delatnost, kao i organizovanje i sprovođenje njihove delatnosti;
- c Organizacije, obima ovlašćenja i nadležnosti organa koji obavljaju veterinarsku delatnost.

Znacenje izraza

Clan 3

Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

"Životinja" označava sve žive životinje, uključujući ribe i pčele, slobodne larve ili oblike larvi koji služe za reprodukciju, ali isključujući fetusne ili embrionske oblike;

"Granični punkt za inspekciju" označava bilo koji punkt za inspekciju koji je označen i odobren za obavljanje veterinarskih pregleda živih životinja, proizvoda životinjskog porekla i embrionalnih proizvoda, semene tečnosti, ćelije i embriona, nus-proizvoda i biljnih proizvoda koji podležu veterinarskim zahtevima i namenjeni su za uvoz na granici i administrativnoj granici teritorije Kosova;

„Opasan kontakt“ označava životinju koja je na bilo koji način bila izložena zarazi ili je u opasnosti da bude zaražena jednom od bolesti iz liste Prvog programa;

"KSVH" označava Kosovsku službu za veterinu i hranu;

"GIS" označava Glavnog izvršnog službenika veterinarstva (Nacelnika) KSVH-a;

"Stocna hrana" označava proizvode biljnog ili životinjskog porekla, sveže ili konzervisane, uključujući proizvode dobijene njihovom industrijskom preradom i organske i neorganske supstance upotrebljene zasebno ili u mešavini, bilo da sadrže aditive ili ne, za oralnu ishranu životinja;

“**Izvoz**” oznacava kretanje ili prelazak živih životinja, proizvoda životinjskog porekla i bioloških proizvoda, semene tecnosti, celija i embriona, nus-proizvoda i biljnih proizvoda koji podležu veterinarskim zahtevima, sa teritorije Kosova u stranu zemlju;

"**Uvoz**" se odnosi na kretanje ili prelazak robe, živih životinja, proizvoda životinjskog porekla, bioloških proizvoda, semene tecnosti, celija i embriona, nus-proizvoda i biljnih proizvoda koji podležu veterinarskim zahtevima i dolaze iz strane zemlje na teritoriju Kosova;

“**Infekcija**” oznacava prisustvo agensa patogene bolesti kod žive životinje, proizvoda životinjskog porekla, ili bioloških proizvoda, semene tecnosti, celija i embriona, nus-proizvoda i biljnih proizvoda koji podležu veterinarskim zahtevima;

“**Ministar**” oznacava Ministra koji je odgovoran za veterinarske službe;
"Službeni veterinar" oznacava veterinara koji je ovlašćen da obavlja javnu veterinarsku delatnost;

“**Veterinar**” oznacava stanovnika Kosova koji je uspešno završio formalnu obuku iz veterinarske medicine i hirurgije na veterinarskom fakultetu službeno odobrenom od strane nadležnog Ministra;

“**Veterinarski tehnicar**” oznacava stanovnika Kosova koji je uspešno završio 4 godine školskog programa za veterinarskog tehnicara u poljoprivrednim školama na Kosovu ili ekvivalentnu kvalifikaciju kakvu priznaje nadležni Ministar;

Plasiranje na tržište" oznacava držanje ili izlaganje za prodaju, ponudu za prodaju, prodavanje, isporuku, transfer ili bilo koji drugi oblik ponude za potrošnju, skladištenje, prevoz u svrhu prodaje i uvoz u svrhu prodaje;

“**Privatna veterinarska delatnost**” ima znacenje koje joj je dodeljeno u clanu 33;

"**Javna veterinarska delatnost**" ima znacenje koje joj je dodeljeno u clanu 34;

"**Zaštitna zona**" oznacava bilo koju oblast koju može zvanično da proglasi Ministarstvo kao takvu, a to je oblast velicine radijusa od najmanje tri kilometra i zona nadzora zasnovana na minimalnom radijusu od deset kilometara, uzimajući u obzir prirodne granice, u kojoj je dijagnostikovano prisustvo bolesti koja mora da bude prijavljena i u kojoj je potrebno preduzeti mere u skladu sa odredbama ovog zakona, radi kontrole i iskorenjivanja bilo koje bolesti koja je nabrojana u Prvom Programu;

"**Veterinarska služba**" oznacava tela na Kosovu ili u drugim zemljama koje su opunomocene da obavljaju javnu veterinarsku delatnost;

"**Veterinarski medicinski proizvod**" oznacava profilaktičke i terapijske medicinske proizvode koji se koriste za životinje;

"**Period povlacenja**" oznacava takav period vremena, koji može da odredi GIS, u odnosu na posebne životinje ili vrste životinja, tokom kojeg poljoprivredni proizvodi ili proizvodi životinjskog porekla ne mogu da budu konzumirani niti prodavani u cilju ljudske ili životinjske konzumacije, nakon primene ili upotrebe veterinarskih medicinskih proizvoda;

„**Meso**„ oznacava meso dobijeno od živine, goveda, svinja, ovaca, konja, koza, ribe ili drugih životinja i meso dobijeno od divljih životinja i ptica

Veterinarski zahtevi

Clan 4

U okviru ovog Zakona, veterinarski zahtevi obuhvataju:

- a Mere koje se odnose na žive životinje i biološke proizvode, semenu tecnost, celije i embrione, nus-proizvode i biljne proizvode koji podležu veterinarskim zahtevima, i koje se odnose na:
  - i Kontrolu infektivnih i zaraznih bolesti;
  - ii Saopštenje o izvesnim bolestima koje utvrdi Ministarstvo;
  - iii Identifikaciju i registraciju životinja;
  - iv Uslove zdravlja životinja koji se zahtevaju za njihovo kretanje;
  - v Uslove zdravlja životinja koji se zahtevaju za njihov uvoz;
- b Mere koje se ticu proizvoda životinjskog porekla i odnose se na:
  - i Uslove za njihovu proizvodnju i plasiranje na tržište;
  - ii Uslove koji se zahtevaju za njihov uvoz;
- c Mere koje se odnose na žive životinje i proizvode životinjskog porekla i ticu se:
  - i Zabrane primene i korišćenja izvesnih supstanci;
  - ii Pracenja izvesnih supstanci i njihovog produženog dejstva;
  - iii)Nekorisnih ostataka životinja i patogena;
- d Mere koje se ticu veterinarske inspekcije, a odnose se na uvoz živih životinja, proizvoda životinjskog porekla i bioloških proizvoda, semene tecnosti, celija i embriona, nus-proizvoda i biljnih proizvoda, koji podležu veterinarskim zahtevima;
- e Sertifikacija u pogledu veterinarskih kontrola;
- f Odnose sa drugim medunarodnim organizacijama koje se odnose na pitanja iz oblasti veterine.

KSVH

Clan 5

5.1. Kosovska služba za veterinu i hranu (u daljem tekstu: KSVH) je izvršna agencija u sastavu Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i seoskog razvoja, odgovorna za zdravlje životinja i kontrolu sigurnosti hrane životinjskog porekla, ciju organizaciju i delatnost uređuje ovaj Zakon i administrativna uputstva koja donosi Ministarstvo.

5.2. KSVH ima svoje organizacione jedinice po Opštinama i obavlja svoja ovlašćenja i funkcije na citavoj teritoriji Kosova, uključujući carinska skladišta i bescarinske zone.

5.3. Radom KSVH upravlja Glavni izvršni službenik, izabran saglasno odredbama važećeg zakona.

5.4. GIS preko odgovarajućeg Ministra, daje preporuke odgovarajućim organima Vlade i drugim subjektima izvan vladinih ministarstava o pitanjima povezanim sa radom KSVH.

5.5. Izvršna agencija KSVH sprovodi zakone iz delokruga svojih nadležnosti, pod rukovodstvom Ministra i u okviru MPŠSR.

Clan 6

6.1. KSVH organizuje i obezbeđuje, na osnovu programa nadgledanja i zahteva regulatornih akata, jedinstveno javno nadgledanje i kontrolu u napred navedenim oblastima:

- a Sprecavanje i suzbijanje infektivnih bolesti životinja;
- b Kontrolu sigurnosti hrane životinjskog porekla;
- c Dobrobit životinja;
- d Promet proizvoda životinjskog porekla u saglasnosti sa podelom ovlašćenja između ministarstava da bi se obezbedili javni nadzor i kontrola tretmana hrane;
- e Promet otpadaka životinjskog porekla;
- f Promet veterinarskih medikamenata, veterinarskih farmaceutskih proizvoda i drugih proizvoda za negu životinja;
- g zajedno sa nadležnim organima učestvuje u prometu stocne hrane i dodataka hrane-aditiva;
- h Registrovanje životinja i stada, obeležavanje stada, kontrola kretanja životinja, i
- i Kontrola, veterinarska ekspertiza i klasifikacija zaklanih životinja.

6.2. KSVH u okviru delokruga svojih ovlašćenja, ima pravo da:

- a Sastavi podzakonske akte za sprovođenje ovog Zakona;
- b Sastavi uputstva za suzbijanje infektivnih bolesti životinja;
- c Obezbedi mogućnost za pružanje laboratorijskih usluga;
- d Predstavlja Kosovo ispred međunarodnih organizacija i održava međunarodne kontakte na području veterinarske medicine; i
- e Priprema zahteve i predaje naloge nadležnom organu za izvršenje naučnih istraživanja.

6.3. KSVH formuliše, odobrava i održava sistem protokola, registrovanja i kretanja životina i proizvoda životinjskog porekla i sistem cija je funkcija izveštavanje o slučajevima životinja obolelih od infektivnih životinjskih bolesti.

Nacelnik KSVH

Clan 7

Nacelnik:

- a Je glavni savetnik ministra o svim pitanjima koja se odnose na zdravlje životinja ili javno veterinarsko zdravlje ili se odnose ili su u vezi sa KSVH;
- b Podnosi periodicne izveštaje Ministarstvu o tekucim javnim veterinarskim aktivnostima;
- c Obaveštava Ministarstvo o svim informacijama koje se ticu bilo koje nove naucne evidencije ili cinjenica, što se može direktno ili indirektno odnositi na javne veterinarske aktivnosti;
- d Podnosi Ministarstvu traženu dokumentaciju ili cinjenice za pripremu pravila i/ili drugih pomocnih instrumenata u skladu sa odredbama ovog Zakona, i savetuje ministra o bilo kojim pitanjima koje treba da odradi ministar u skladu sa ovim Zakonom;
- e Povezuje se sa drugim veterinarskim službama ili telima o pitanjima koje spadaju pod njegovu odgovornost;
- f Obavlja one dužnosti i funkcije koje su njemu zadužene shodno odredbama ovog Zakona i, u nacelu, prati tekuće veterinarske aktivnosti;
- g Potvrđuje postojanje bolesti koje su nabrojane u Prvom Programu i
- h Za Glavnog Izvršnog Službenika (nacelnika) veterinarstva može se birati lice koje ima kvalifikaciju diplomiranog veterinarara i najmanje 10. godina radnog iskustva u profesiji.

Kontrola infektivnih i zaraznih bolesti

Clan 8

8.1. Za prevenciju i kontrolu infektivnih i zaraznih bolesti životinja, Ministar na osnovu liste bolesti koje su nabrojane u Prvom programu, može da klasifikuje izvesne bolesti kao opasne i da zahteva posebne veterinarske kontrolne mere; u tom pravcu, može da donese administrativno uputstvo da:

- a Utvrdi prihvacene procedure za određivanje zvanicne dijagnoze infekcije;
- b Odredi obaveze za laboratorije, vlasnike životinja, proizvode životinjskog porekla i biološke proizvode, semenu tecnost, celije i embrione, nus-proizvode i biljne proizvode koji podležu veterinarskim zahtevima, ukljucujuci obavezu obaveštavanja KSVH o postojanju ili sumnji o postojanju bilo kojih infekcija ili bolesti koje su nabrojane u Prvom Programu KSVH;
- c Nametne restriktivne mere za kretanje živih životinja, proizvoda životinjskog porekla i bioloških proizvoda, semene tecnosti, celija i embriona, nus-proizvodima i biljnim proizvoda i biljnih proizvoda koji podležu veterinarskim

zahtevima u slučaju sumnje ili potvrđivanja infekcije, uključujući obavezu vlasnika da ograniči kretanje životinja, proizvoda životinjskog porekla ili sumnjivih proizvoda do veterinarskog istraživanja koje će da obavi KSVH ;

- d Utvrdi specijalne procedure za markiranje i identifikaciju životinja;
- e Prepiše obavezni tretman i/ili vakcinaciju živih životinja;
- f Uvede propise za izolaciju živih životinja, proizvoda životinjskog porekla i bioloških proizvoda, semene tecnosti, celija i embriona, nus-proizvoda i biljnih proizvoda koji podležu veterinarskim zahtevima, za koje se sa razlogom sumnja, ili je utvrđena zvanična dijagnoza da su inficirani;
- g Propiše obavezno klanje životinja za koje se sumnja ili se potvrdi da su inficirane kao i metode za njihovo uništenje i bezbedno uklanjanje njihovih lešina;
- h Propiše obavezno uništenje proizvoda životinjskog porekla i bioloških proizvoda, semene tecnosti, celija i embriona, nus-proizvoda i biljnih proizvoda koji podležu veterinarskim zahtevima a za koje se sumnja ili je potvrđeno da su inficirani;
- i Propiše da, kad se bolesti razviju tokom transporta životinja, osoba odgovorna za transport mora da obavesti o tome KSVH u skladu sa odredbama ovog Zakona ili pravilima koja mogu da budu doneta u skladu sa njim;
- j Propiše da, kad postoji opasnost od toga da divlje životinje prenesu izvesne zarazne bolesti domaćim životinjama ili ljudima, da GIS uz konsultacije sa Odeljenjem za šumarstvo pri Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i razvoja sela organizuje i definiše mere za tretman, vakcinaciju i /ili redukciju broja inficiranih divljih životinja, ili na drugi način da ograniči njihovo kretanje;
- k Osniva laboratorije za dijagnozu bolesti životinja;
- l Izradi planove za nepredviđene slučajeve u koje će da uključi organe za primenu zakona, opštinske vlasti i organe za civilnu zaštitu u cilju primene pomenutih odredbi

8.2. U svrhu obezbeđenja prevencije, kontrole i/ili iskorenjivanja zaraznih bolesti životinja koje su nabrojane u Prvom i Drugom programu, KSVH je dužna da:

- a Sakuplja neophodne informacije za analizu epizootskih i enzootskih situacija na Kosovu i van Kosova u sadašnjem trenutku i u ranijim godinama;
- b Formuliše i odobri sistem procene i analize sakupljenih podataka;
- c Proceni opasnosti od bolesti na osnovu spomenutih sistema;
- d Formuliše potrebne namenske programe posmatranja ;
- e Formuliše planove za prevenciju, kontrolu i, gde je to izvodljivo, iskorenjivanje, i da podnosi takve planove na odobrenje Ministru uz konsultacije sa Ministrom odgovornim za finansije pre primene tih planova;
- f Saraduje sa Institutom za javno zdravlje u cilju formulisanja i primene programa prevencije, kontrole i iskorenjivanja infektivnih bolesti koje pogadju kako životinje, tako i ljude-zoonoze;

- g Saraduje sa Odeljenjem za šumarstvo pri Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i seoskog razvoja (MPŠSR) radi formulisanja i primene programa za prevenciju, kontrolu i iskorenjivanje infektivnih bolesti koje pogadaju kako divlje i domace životinje, tako i ljude-zoonoze.

8.3. GIS ce da ovlasti i preko tendera da sklopi ugovore sa privatnim veterinarima u cilju asistencije u primeni programa pracenja, prevencije, kontrole i iskorenjivanja bolesti, koje realizuje KSVH ;

8.4. Takvi privatni veterinari primice odgovarajucu naknadu u skladu sa prirodom usluga koje pružaju, kako može da bude utvrđeno u administrativnom uputstvu koje donese Ministar.

8.5. Ministar može na osnovu ovog Zakona da donosi administrativna uputstva u cilju kontrole specificnih bolesti životinja ili za pridržavanje sa medunarodnim standardima o bolestima;

Finansijske mere

Clan 9

9.1. Finansijski izvori KVSH-a dobijeni iz Konsolidovanog budžeta Kosova bice korišćeni za:

- a Održavanje rada KVSH-a,
- b Primenu programa KSVH-a, i
- c Učešće na medunarodnim forumima, u koordinaciji sa nadležnim organom

9.2. Finansijska sredstva uzeta iz Budžeta Kosova u svrhu iskorenjivanja bolesti sastojace se od:

- a Finansijskih sredstva i mera za nadoknade u okviru vanrednih situacija, koje budu proglašene naredbom Ministra i
- b Finansijskih sredstva za sprovođenje programa ustanovljenih za iskorenjivanje konkretnih bolesti.

9.3. U slucaju izbijanja bilo kojih bolesti koje su nabrojane u Prvom programu, KSVH ce definisati zone zaštite i nadzora, a vlasnici životinja ce da prime onaj javni finansijski doprinos od KSVH za suzbijanje bolesti, koji Ministar može s vremena na vreme da utvrdi za svaki poseban slucaj, pod uslovom da se primenjene mere sastoje, u najmanju ruku, od izolacije imanja od trenutka sumnje o prisustvu bolesti pa do zvanicne potvrde postojanja bolesti i da :

- a KSVH naredi prinudno klanje životinja vrsta podložnih na tu bolest, koje su pogodene ili kontaminirane tom bolešću, ili postoji sumnja da su inficirane ili kontaminirane i njihovo uništenje;
- b KSVH naredi uništenje kontaminirane stocne hrane i kontaminirane opreme, u slucajevima kad kontaminirani artikli ne mogu da budu dezinfikovani u skladu sa clanom 9.3 (c) i

- c KSVH naredi čišćenje, dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju imanja i opreme na imanjima.

9.4. Vlasnici životinja imaju pravo da prime javni finansijski doprinos samo kad su mere koje je definisala KSVH za sprečavanje opasnosti od širenja infekcije ispoštovane i kad je ispoštovan period čekanja, koji utvrdi KSVH i kojeg treba da se pridržavaju posle klanja i pre ponovnog uzgajanja stoke na objektima farme

9.5. Javni finansijski doprinos može, ako je to prikladno, da bude podeljen u tranše; doprinos koji mora da bude adekvatan i dat bez odlaganja biće ograničen na:

- a Isplatu neposrednih troškova kojima su se vlasnici izložili u klanici, prilikom uništavanja životinja i, prema prilici, uništavanja njihovih proizvoda, zatim za čišćenje, dezinsekciju, deratizaciju i dezinfekciju imanja i opreme, i za uništavanje kontaminirane stocne hrane i opreme na šta upućuje član 9.3 (b) ili,
- b Besplatne veterinarske usluge i vakcine u slučajevima kad je KSVH naredila vakcinaciju životinja, ili izvesnih tipova ili vrsta životinja.

9.6. Odredbe članova 9.3, 9.4 i 9.5 primenice se bez obzira na postojanja bilo kakvog programa za iskorenjivanje u skladu sa odredbama člana 10.1 .

9.7. Ministar može administrativnim uputstvom da izmeni listu bolesti u Prvom i Drugom programu dodajući bilo koju bolest koja može da predstavlja opasnost po javnost ili zdravlje životinja na Kosovu i da ukloni sa liste one bolesti koje nisu relevantne za javno zdravlje ili zdravlje životinja na Kosovu.

Finansijski doprinos za programe na celom Kosovu

Član 10

10.1. Shodno odredbama ovog zakona, GIS može da osnuje programe za celu teritoriju Kosova za prevenciju, kontrolu i iskorenjivanje bolesti koje su nabrojane u Drugom programu.

10.2. Ministar može, uz saglasnost Ministra koji je odgovoran za finansije, da donese administrativno uputstvo za sprovođenje odredaba ovog člana, a naročito u pogledu:

- a Bolesti koje potpadaju pod Program prevencije, kontrole i iskorenjivanja širom Kosova;
- b Uslova pod kojima vlasnici životinja mogu da dobiju javni finansijski doprinos od KSVH za iskorenjivanje ovih bolesti; i
- c c) Javnog finansijskog doprinosa i drugih usluga koje obezbeđuje KSVH u okviru tog programa.

Obaveštavanje o bolestima

Clan 11

11.1. KSVH ce u roku od dvadeset cetiri casa od trenutka prijavljivanja bolesti da, prema prilici, obavesti druge zemlje, kao i Medunarodnu kancelariju o epizootima (OIE)-epidemiji kod životinja, o:

- a primarno ili sekundarno izbijanje na Kosovu, bilo koje bolesti nabrojane na listi Prvog Programa i svih pratećih otkrica na osnovu medunarodnog koda zdravlja životinja.
- b Ukidanju, posle iskorenjivanja poslednjeg slucaja izbijanja, mera nametnutih u vezi sa izbijanjem ove bolesti.

11.2. Bez uticanja na odredbe iz clana 11.1, GIS ce da obavesti druge zemlje, prema prilici, najkasnije prvog radnog dana svake nedelje, o sekundarnim izbijanjima bilo koje bolesti koja je nabrojana u Prvom programu i da potvrdi njeno prisustvo na Kosovu.

11.3. Obaveštenja pomenuta u clanovima 11.1 i 11.2 bice saopštena na nacin koji bude odredio GIS.

Identifikacija i registracija stoke

Clan 12

12.1. Ministar može na osnovu ovog zakona da donese administrativno uputstvo o utvrđivanju sistema za identifikaciju i registraciju stoke.

12.2. KSVH ce formulisati, odobriti i voditi sistem registracije i evidentiranje kretanja stoke, životinjskih proizvoda i proizvoda životinjskog porekla.

Identifikacija i registracija pasa i macaka

Clan 13

U skladu sa procedurama koje bude utvrdio Ministar, opštinske vlasti ce da preduzmu:

- a Registraciju pasa;
- b Godišnju vakcinaciju protiv besnila i protiv ehinokokusa uklanjanjem larvi ili glista;
- c Hvatanje zalutalih pasa i macaka i, ako bude neophodno, njihovu eutanaziju;
- d Uklanjanje i bezbedno uništenje lecina navedenih u tacki (c);
- e Ustanovljenje sloništa za staranje za pse i macke, prema potrebi.

Kretanja živih životinja, proizvoda životinjskog porekla i klicinih proizvoda

Clan 14

14.1. Ministar može na osnovu ovog Zakona da donese administrativno uputstvo koje se odnosi na uslove zdravlja i uslove sertifikacije koje je potrebno ispoštovati u vezi sa kretanjem živih životinja, proizvoda životinjskog porekla i klicinih proizvoda.

14.2. KSVH će formulisati, odobriti i voditi sistem registracije, evidentiranja i kretanja živih životinja, proizvoda životinjskog porekla i klicinih proizvoda.

Uslovi uvoza koji se odnose na žive životinje, proizvode životinjskog porekla i klicine proizvode

Clan 15

15.1. Ministar može na osnovu ovog Zakona da donese administrativno uputstvo koje se odnosi na uslove, narocito zdravstvene uslove i njihovo karantiranje pod kojima mogu da budu uvezeni iz drugih zemalja žive životinje, proizvodi životinjskog porekla i klicini proizvodi.

15.2. GIS će poslati oglas za objavljivanje u Službenom listu:

- a Spisak zemalja iz kojih je ovlašćen uvoz živih životinja, proizvoda životinjskog porekla i klicinih proizvoda na Kosovo;
- b Spisak centara za prikupljanje, odobrenih tela, institucija ili centara, ovlašćenih da uvoze žive životinje i klicine proizvode na Kosovo;
- c Model sertifikata koji se odnosi na različite vrste živih životinja, proizvoda životinjskog porekla i klicinih proizvoda koji podležu uvozu na Kosovo;
- d Spisak institucija van Kosova koje su ovlašćene za izvoz svojih proizvoda životinjskog porekla na Kosovo;

15.3. Za uvoz živih životinja, proizvoda životinjskog porekla i klicinih proizvoda zahteva se veterinarski sertifikat o zdravlju koji je odobrila zemlja izvoznica.

15.4. Na predlog GIS-a Ministar može da propiše administrativno uputstvo za utvrđivanje punktova za dezinfekciju vozila na granicnim punktovima kao i u drugim centrima i za dezinfekciju, dezinsekciju i antiparazitski tretman uvezanih životinja koje su prebacene na Kosovo, ili koje su za izvoz.

Proizvodnja, prerada i plasiranje na tržište životinja
i proizvoda životinjskog porekla

Clan 16

16.1. Ministar može na osnovu ovog Zakona da donese administrativno uputstvo koje se odnosi na proizvodnju, preradu i plasiranje na tržište životinja i proizvoda životinjskog porekla.

16.2. GIS ce poslati oglas za objavljivanje u Službenom Listu spisak odobrenih tržišta za životinje, kao i odobrenih institucija za preradu i plasiranje na tržište proizvoda životinjskog porekla.

Uslovi izvoza koji se odnose na žive životinje, proizvode životinjskog porekla
i klicine proizvode

Clan 17

17.1. Ministar može na osnovu ovog Zakona da donese administrativno uputstvo koje se odnosi na zdravstvene uslove pod kojima životinje, proizvodi životinjskog porekla i klicini proizvodi mogu da budu izvezeni u druge zemlje.

17.2. GIS ce poslati oglas za objavljivanje u Službenom Listu:

- a Spisak centara za prikupljanje, odobrenih tela, instituta ili centara koji su ovlašćeni da izvoze žive životinje, proizvode životinjskog porekla i klicine proizvode sa Kosova;
- b Model sertifikata koji se odnosi na različite vrste živih životinja, proizvoda životinjskog porekla i klicine proizvode koji podležu izvozu sa Kosova.

17.3. Bice zahtevan veterinarski zdravstveni sertifikat odobren od KSVH za izvoz živih životinja i proizvoda životinjskog porekla sa Kosova.

Zabrana upotrebe izvesnih supstanci

Clan 18

Ministar može na osnovu ovog Zakona da donese administrativno uputstvo koje se odnosi na:

- a zabranu korišćenja na stocarskoj farmi supstanci koje imaju hormonalno ili tireostaticko dejstvo, kao i beta agonista i govedeg somatotrofina i drugih supstanci koje mogu da budu štetne po javno zdravlje i
- b mere koje se preduzimaju da bi se pratile supstance i njihovo produženo dejstvo kod živih životinja i proizvoda životinjskog porekla.
- c mere koja se preduzimaju za uklanjanje ili preradu životinjskog otpada ili patogena, za njihovo plasiranje na tržište, kao i za sprecavanje patogena u stocnoj hrani životinjskog ili biljnog porekla.

Veterinarske inspekcije koje se odnose na žive životinje
i proizvode životinjskog porekla

Clan 19

19.1. Ministar u konsultaciji sa odgovarajucim Opštinskim Odeljenjima može na osnovu ovog Zakona da donese administrativno uputstvo koje se odnosi na:

- a veterinarske inspekcije koje treba obaviti na živim životinjama, klicinim proizvodima, životinjskom otpadu, patogenima i proizvodima životinjskog porekla koji su namenjeni za trgovinu i koji potpadaju pod trgovinu;
- b mere koje je potrebno preduzeti i obaviti za vreme inspekcije u mestu porekla i mestu odredišta pošiljke ili za vreme transporta. Troškove koji se odnose na mere propisane u clanu 19 (b) i koje ce da snosi pošiljalac ili njegov predstavnik ili osoba koja je odgovorna za životinje ili proizvode životinjskog porekla;
- c mere koje treba preduzeti u slucaju kad KSVH utvrdi prisustvo patogena pomenutih u Prvom programu, prisustvo zoonoza, druge bolesti, ili bilo koji uzrok za koji je verovatno da ce da predstavlja ozbiljnu opasnost po životinje ili javno zdravlje;
- d izdavanje sertifikata koje treba uvesti za potrebe veterinarske inspekcije i kontrole živih životinja i proizvoda životinjskog porekla i propisivanje pravila i taksi koje treba platiti za bilo koju aktivnost inspekcije.

19.2. U slucajevima na koje se odnose clanovi 19.1 (a) i (b), GIS može da naredi neposredno preduzimanje hitnih mera i uspostavlja direktne kontakte sa odnosnim osobama, organizacijama ili administracijama na Kosovu ili u inostranstvu.

Uvoz živih životinja i proizvoda životinjskog porekla

Clan 20

20.1. KSVH ne može da ovlasti puštanje na tržište Kosova živih životinja ili proizvoda životinjskog porekla ukljucujuci biološke proizvode, semenu tecnost, celije i embrione, nus-proizvode i biljne proizvode koji podležu veterinarskim zahtevima i koji su uvezeni na Kosovo, ukoliko se ne uveri da su zadovoljeni uslovi postavljeni u ovom clanu kojih moraju da se pridržavaju.

20.2. Ministar može na osnovu ovog Zakona da donese administrativno uputstvo o radnjama koje treba preduzeti posle inspekcije živih životinja i proizvoda životinjskog porekla.

20.3. GIS može da naredi neposredno preduzimanje hitnih mera i da uspostavi direktni kontakt sa odnosnim osobama, organizacijama ili administracijama na Kosovo ili u inostranstvu kad:

- a U zemlji izvoznici se pojavi ili proširi bilo koja od bolesti iz Prvog programa, zoonoza ili druga bolest, ili bilo koje druge okolnosti koje mogu da predstavljaju ozbiljnu pretnju kako po životinjame, tako i po javno zdravlje;

- b to zahteva bilo koji drugi ozbiljan razlog za zdravlje životinja ili javno zdravlje, u svetlu zaključaka veterinarskih eksperata zemlje izvoznice, ili na osnovu inspekcije obavljene na granicnom kontrolnom punktu zemlje izvoznice; i
- c Bilo koja od inspekcija propisanih u ovom članu ukazuje na to da za bilo koju pošiljku živih životinja ili proizvoda životinjskog porekla, uključujući biološke proizvode, semenu tčnost, ćelije i embrione, nus-proizvode i biljne proizvode koji podležu veterinarskim zahtevima postoji verovatnoća da će predstavljaju opasnost po zdravlje životinja ili ljudi.

20.4. Troškovi u vezi sa merama koje su propisane u članu 20.3 snosi pošiljalac robe ili njegov predstavnik ili od osoba koja je odgovorna za životinje ili proizvode životinjskog porekla.

20.5. Ministar može da donese administrativno uputstvo za odobrenje punktova za granicnu inspekciju koji se nalaze na Kosovu kao i za suspenziju istih punktova za ggranicnu inspekciju, iz razloga vezanih za javno zdravlje i zdravlje životinja.

Odnosi sa drugim zemljama u oblasti veterine

Član 21

Ministar može, uz saglasnost nadležnog tela, da propiše pravila ili donese administrativno uputstvo na osnovu ovog Zakona u vezi asistencije i saradnje koje KSVH treba da obezbedi drugim zemljama kako bi se osigurala ispravna primena veterinarskih pravila, prevencija i utvrđivanje slučajeva narušavanja tih pravila i utvrđivanje bilo kakve aktivnosti koja je, ili koja može da bude suprotna ovom Zakonu.

Stocna hrana

Član 22

22.1. KSVH obezbeduje ekspertize za nadležne organe za zaštitu javnog zdravlja i životinja u vezi sa stocnom hranom po sledecim pitanjima:

- a Aditive koji mogu da budu stavljeni u stocnu hranu, korišćenje izvesnih proizvoda i zabranu neželjenih supstanci i proizvoda koji se koriste u ishrani životinja;
- b Metode uzimanja uzoraka i analize stocne hrane i ocene proizvoda i aditiva koji se koriste u ishrani životinja;
- c Inspekcije stocne hrane koje treba obavljati na hrani uvezenoj iz drugih zemalja;
- d Uslove koji ureduju korišćenje medicinski obogacene stocne hrane;
- e Takse koje se placaju za bilo koje usluge koje pruža KSVH u sektoru za ishranu životinja;
- f Obaveštenje koje treba dostaviti Odeljenju za stocarstvo pri MPŠSR, kada KSVH ustanovi bilo kakve nepravilnosti.

22.2. Ministar može da zahteva da stocna hrana koja nije u skladu sa ovim clanom bude povucena, uništena, ponovo prerađena ili da uvoz bude vraćen, i da se zabrani klanje u svrhu ljudskog konzumiranja onih životinja koje su uzimale bilo koju zabranjenu hranu, za određeni period.

Aditivi

Clan 23

Nakon konsultacije sa nadležnim tehničkim telima, Ministar može da donese administrativno uputstvo o upotrebi aditiva koji se mogu prisajediti hrani za životinje i o upotrebi i trgovini enzimima i mikroorganizmima u svrhu ishrane životinja, i može da zabrani korišćenje izvesnih nepoželjnih supstanci koje se koriste u ishrani životinja.

Veterinarski medicinski proizvodi

Clan 24

U okviru ovog Zakona, uslovi u oblasti veterinarskih medicinskih proizvoda obuhvataju:

- a Uslove za trgovinu veterinarskim medicinskim proizvodima;
- b Utvrđivanje analitičkih, farmakotoksikoloških i kliničkih standarda i protokola za testiranje veterinarskih medicinskih proizvoda;
- c Procedure koje treba poštovati radi davanja ovlašćenja za proizvodnju i nadzora nad njom, radi distribucije i korišćenja veterinarskih medicinskih proizvoda; i
- d Takse koje treba ubirati za davanje ovlašćenja i vršenje nadzora nad veterinarskim medicinskim proizvodima.

Clan 25

Ministar može da donese administrativno uputstvo na osnovu ovog zakona za:

- a promet veterinarskih medicinskih proizvoda;
- b analitičke, farmako-toksikološke i kliničke standarde i protokole za testiranje veterinarskih medicinskih proizvoda;
- c ovlašćenja i za nadzor nad veterinarskim medicinskim proizvodima koji su nabrojani u Trećem programu.

Takse

Clan 26

Ministar, uz saglasnost Ministra koji je odgovoran za finansije, može da donese administrativno uputstvo na osnovu ovog zakona o taksama koje treba platiti za usluge koje pruža KSVH, prema odredbama ovog zakona.

Obaveze lica u oblasti veterinarskih aktivnosti

Clan 27

Vlasnik, držalac, trgovac ili uvoznik, primalac pošiljke, prevoznik, prodavac ili bilo koja druga osoba ovlašćena prema odredbama ovog zakona da prodaje žive životinje, proizvode životinjskog porekla, biološke proizvode, semenu tecnost, celije i embrione, nus-proizvode i biljne proizvode koji podležu veterinarskim zahtevima, stocnu hranu ili veterinarske medicinske proizvode, ili predstavnici takvih osoba ili bilo koja osoba koja je odgovorna za privatnu veterinarsku delatnost, koji podležu odredbama ovog zakona dužni su da:

- a Objave svoju delatnost pri KSVH-u i drugim nadležnim organima u skladu sa odredbama ovog zakona;
- b Obezbede neophodnu saradnju i asistenciju službenicima KSVH, zvanicom veterinaru ili njegovom ovlašćenom osoblju u obavljanju bilo kakve javne veterinarske aktivnosti, u kojem slucaju ta lica moraju da:
  - i Dozvole obavljanje veterinarske inspekcije, pregleda ili kontrole živih životinja, proizvoda životinjskog porekla, bioloških proizvoda, semene tecnosti, celija i embriona, nus-proizvoda i biljnih proizvoda koji podležu veterinarskim zahtevima, stocne hrane i veterinarskih medicinskih proizvoda;
  - ii Povuku i prevezu životinje u skladu sa odredbama ovog zakona koje se odnose na kontrolu identifikacije, pregled životinja, preventivnu vakcinaciju i iskorenjivanje bolesti;
  - iii Sakupljaju, prevezu i pokažu proizvode životinjskog porekla, biološke proizvode, semenu tecnost, celije i embrione, nus-proizvode i biljne proizvode koji podležu veterinarskim zahtevima, stocnu hranu i veterinarske medicinske proizvode u skladu sa odredbama ovog zakona koje se odnose na kontrolu i inspekciju ovakvih proizvoda, stocne hrane i veterinarskih medicinskih proizvoda;
  - iv Dozvole pristup KSVH u bilo koje doba, prema zahtevima slucaja, na mestima gde se žive životinje, gde se proizvodi životinjskog porekla, biološki proizvodi, semena tecnost, celije i embrioni, nus-proizvodi i biljni proizvodi koji podležu veterinarskim zahtevima, hrana za životinje ili veterinarski medicinski proizvodi, cuvaju ili prevoze, i
  - v Pomažu službenicima KSVH u bilo kom tretmanu koji ovi smatraju da je neophodno obaviti na proizvodima životinjskog porekla, biološkim proizvodima, semenoj tecnosti, celijima i embrionim, nus-proizvodima i biljnim proizvodima koji podležu veterinarskim zahtevima, stocnoj hrani ili na veterinarskim medicinskim proizvodima.
- c poštuju bilo koju obavezu izrecenu na osnovu ovog zakona koja se odnosi na zarazne bolesti i primene pravila koja se odnose na njih, i takva lica ce:
  - i Saradivati i asistirati u kontroli infektivnih ili zaraznih bolesti i u deklaraciji i obaveštavanju KSVH o bilo kojoj sumnji u zarazne bolesti koje su nabrojane u Prvom programu;

- ii Uvažiti obaveze koje nameće KSVH u slučaju izbijanja bilo kojih bolesti koje su nabrojane u Prvom programu, uključujući svaku obavezu koja se tiče ograničenja kretanja životinja i ljudi, klanja životinja, uništavanja životinjskih proizvoda, hrane i opreme i čišćenja i dezinfekcije prostorija, materijala i prateće opreme;
  - iii Identifikovati i evidentirati životinje i deklarirati kretanje životinja za koje su oni odgovorni;
  - iv voditi pojedinačnu evidenciju za svako imanje za koje su oni odgovorni;
  - v Pratiti zdravstvene uslove u vezi sa kretanjima živih životinja i klicinih proizvoda;
  - vi Na zahtev bilo kog službenika KSVH, pokazati neophodne sertifikate i dokumenta;
  - vii Deklarirati i obavestiti KSVH o bilo kojoj sumnji o izbijanju zaraznih bolesti nabrojanih u Drugom programu koji podleže Programu o iskorenjivanju bolesti na Kosovu;
  - viii poštovati obaveze koje nameće KSVH u vezi sa sumnjom o izbijanju bolesti nabrojanih u Drugom programu koje podležu Programu o iskorenjivanju bolesti na Kosovu, uključujući obaveze koje se tiču ograničenja kretanja životinja, klanja, uništavanja životinjskih proizvoda, stocne hrane i opreme, kao i čišćenje i dezinfekciju prostorija, relevantnog materijala i opreme;
- d Ispunjavati uslove koji se odnose na uvoz živih životinja, klicinih proizvoda i proizvoda životinjskog porekla i davati međunarodnim operaterima odgovarajuće modele sertifikata koji se odnose na različite vrste živih životinja, klicine proizvode i proizvode životinjskog porekla;
  - e Na zahtev službenika KSVH pokazati neophodne sertifikate ili dokumenta;
  - f Obavestavati KSVH o bilo kojoj sumnji na zoonozu, trovanje ili druge bolesti, ili o bilo kom fenomenu ili okolnostima koje predstavljaju ozbiljnu pretnju po zdravlje životinja ili javno zdravlje;
  - g Poštovati suspenziju ili povlačenje bilo kojih ovlašćenja ili zvaničnog odobravanja, koje izvrše službenici KSVH-a na osnovu rezultata inspekcije koju su oni obavili, ili nakon što je dato lice upotrebilo ili proizvelo neovlašćene supstance ili proizvode;
  - h Uvažava obaveze koje nameće KSVH, a koje se odnose na ograničenje trgovine proizvodima koji su deklarirani kao nepodobni za ljudsku ishranu, ili neovlašćenim supstancama ili proizvodima; ili koje se odnose na uništenje proizvoda životinjskog porekla koje predstavljaju ozbiljnu pretnju po životinjsko ili javno zdravlje;
  - i Uvažava mere za zdravlje životinja tokom proizvodnje i plasiranja na tržište živih životinja i proizvoda životinjskog porekla, te na zahtev službenika KSVH pokazuje neophodne sertifikate i dokumenta;
  - j Uvažava bilo koji period povlačenja koji može da bude nareden shodno propisima ovog zakona;

- k Pomaže KSVH u procenju određenih supstanci i njihovog produženog dejstva otpadka u živim životinjama i proizvodima životinjskog porekla, što može da bude zatraženo u odredbama ovog Zakona;
- l Placa odnosne takse za inspekcije i kontrole pomenute u ovom članu ili u bilo kom administrativnom uputstvu koje mogu da budu propisane u takvom uputstvu; i
- m Uopšteno, asistira i saraduje sa KSVH u njihovim aktivnostima, namenjenim za izbegavanje ili kontrolu izbijanja bolesti kod životinja.

Pracnje izvesnih supstanci, životinjskog otpada i patogeni

Član 28

Vlasnik, držalac, trgovac ili uvoznik, primalac pošiljke, prevoznik, prodavac ili bilo koja druga ovlašćena osoba prema odredbama ovog zakona za prodaju živih životinja, proizvoda životinjskog porekla, bioloških proizvoda, semene tecnosti, celija i embriona, nus-proizvode i biljnih proizvoda koji podležu veterinarskim zahtevima, stocne hrane ili veterinarskih medicinskih proizvoda, ili bilo koja osoba koja rukovodi privatnom veterinarskom aktivnošću koja podleže odredbama ovog zakona, dužni su da:

- a Asistirati KSVH u posmatranju tih supstanci i njihovih produženih dejstava kod živih životinja i proizvoda životinjskog porekla, shodno odredbama ovog zakona;
- b Plasirati na tržište samo životinje kod kojih nema neovlašćenih supstanci ili proizvoda ili one koje nisu prošle bilo koji nezakoniti tretman suprotan odredbama ovog zakona;
- c Nece plasirati na tržište ni klati životinje koje su bile tretirane veterinarskim medicinskim preparatima ukoliko nije prošao relevantan period povlacenja i pracnja pre nego što su životinje plasirane na tržište ili zaklane;
- d Odbiti, bilo direktnom isporukom ili preko posrednika, da primi bilo koje životinje za koje proizvođac ne može da garantuje da je period povlacenja poštovan;
- e Staviti pod zvanicnu kontrolu, kad službenik veterinarskih službi zahteva da se to uradi, bilo koje neovlašćene supstance ili proizvode dok KSVH ne preduzme odgovarajuće mere;
- f Povinovati se naredenjima za suspenziju ili povlacenje bilo kakvog ovlašćenja ili odobrenja koje je prethodno dala KSVH;
- g Povinovati se sa naredenjima koja ogranicavju ili zabranjuju trgovinu proizvodima koji su deklarirani kao nepodobni za ljudsku ili životinjsku upotrebu, ili nareduju uništavanje proizvoda životinjskog porekla koji predstavljaju ozbiljnu pretnju po zdravlje životinja ili po javno zdravlje;
- h Platiti relevantne takse za inspekcije i kontrole na koje ovaj član upucuje ili za bilo koje kontrole koje mogu da budu propisane administrativnim uputstvom, i
- i Uopšteno, asistirati i saradivati sa KSVH u bilo kojim njenim aktivnostima orijentisanim na sprecavanje izbijanja bolesti životinja, ili njihovu kontrolu.

Obaveze koje se odnose na trgovinu ili uvoz

Clan 29

Vlasnik, držalac, trgovac ili uvoznik, primalac pošiljke, prevoznik, prodavac ili bilo koja druga osoba koja je ovlaštena odredbama ovog zakona da prodaje žive životinje, proizvode životinjskog porekla, biološke proizvode, semenu tecnost, celije i embrione, nus-proizvode i biljne proizvode koji podležu veterinarskim zahtevima, stocnu hranu ili veterinarske medicinske proizvode, ili predstavnik takve osobe, ili bilo koja osoba koja rukovodi privatnom veterinarskom delatnošću, koji podležu odredbama ovog zakona, dužni su da:

- a Plasirati na tržište samo one životinje koje su tacno identifikovane i koje nisu predmet bilo kakvog ogranicenja kretanja zbog sumnje, izbijanja ili postojanja bolesti pomenutih u Prvom programu ili zbog primene bezbednosnih mera;
- b Nece dovesti na imanje i neće plasirati na tržište, za koje se zna da nema jednu ili više bolesti nabrojanih u Drugom programu, bilo koju životinju koja nije pokrivena garancijama u skladu sa odredbama ovog zakona;
- c Odbija da prihvati bilo koje životinje, isporucene direktno ili preko posrednika, koje nisu tacno identifikovane i za koje proizvođač ne može da garantuje da ne podležu bilo kakvom ogranicenju kretanja zbog sumnje, izbijanja ili postojanja bolesti pomenutih u Prvom programu ili zbog primene bezbednosnih mera;
- d Nece prihvatiti na imanju, centru, organizaciji ili tržištu za koje se zna da nemaju jednu ili više bolesti nabrojanih u Drugom programu, bilo koju životinju koja nije pokrivena garancijama koje zahtevaju odredbe ovog zakona, a koje pokazuju da takva životinja ne boluje od bilo kakvih bolesti;
- e Osigurace da sve životinje namenjene za trgovinu ili klanje zadovoljavaju zdravstvene uslove odredene u ovom clanu ili u bilo kojem administrativnom uputstvu donetom na osnovu njega;
- f Pre nego što pošiljka bude podeljena ili kasnije plasirana na tržište, potrebno je proveriti da su identifikacione oznake, sertifikati ili dokumenta prisutni i potrebno je obavestiti KSVH o bilo kojoj neregularnosti ili anomaliji i, u takvom slucaju, izolovati životinje koje su u pitanju dok KSVH ne donese odluku o spomenutoj neregularnosti ili anomaliji;
- g Obavestice unapred o dolasku životinja i klicinih proizvoda iz drugih zemalja i, narocito, o prirodi pošiljke i predviđenom datumu dolaska;
- h Sacuvace za period koji nije kraci od 6 meseci ni duži od 5 godina, koji može da odredi KSVH, zdravstvene sertifikate ili dokumenta koji su vezana sa odredbama ovog zakona i da ih predoci na uvid KSVH ukoliko ona to zahteva;
- i Osigurace da su proizvodi životinjskog porekla namenjeni za trgovinu su nabavljeni, pregledani, markirani i etiketirani u skladu sa odredbama ovog Zakona i da su isporuceni krajnjem primaocu uz zdravstveni sertifikat, sertifikat o zdravlju životinja i bilo koji drugi dokument koji se može zahtevati;

- j Osigurace da proizvodi životinjskog porekla koji su namenjeni za trgovinu zadovoljavaju uslove odredaba ovog zakona i bilo kojih administrativnih uputstava donetih na osnovu njega;
- k Osigurace da proizvodi životinjskog porekla koji su namenjeni za trgovinu budu u skladu sa svim veterinarskim zahtevima u svim fazama proizvodnje, skladištenja, trgovine i prevoza takvih proizvoda;
- l Osigurace da na proizvodima na kojima se primenjuje ovaj Zakon budu obavljanji standardni testovi bez obzira da li su proizvodi namenjeni za izvoz ili za tržište Kosova;
- m Stavice pod zvanicnu kontrolu, kada to zahteva KSVH, bilo koje životinje ili proizvode životinjskog porekla dok ne budu preduzete odgovarajuće mere od strane KSVH;
- n Na zahtev KSVH pokazace neophodne sertifikate ili dokumenta pri obavljanju inspekcije u vezi sa uvozom živih životinja ili proizvoda životinjskog porekla;
- o Da blagovremeno prethodno obavesti veterinarsku inspekciju na granicnom inspeksijskom punktu na kojima životinje treba da se pojave određujući broj, vrstu i predviđeno vreme prispeća životinja;
- p Prevozice životinje pod zvanicnim nadzorom do lokacije za inspekciju ili, prema prilici, do karantinskog centra, što može da naredi KSVH;
- q Prosledice unapred informaciju KSVH sa kompletnom pratećom dokumentacijom, sertifikatima ili dokumentima koji isporučuju službe inspekcije ili obezbeđivanjem detaljnog opisa u pismenom ili elektronskom obliku bilo koje pošiljke životinjskog porekla, uključujući biološke proizvode, semenu tečnost, ćelije i embrione, nus-proizvode i biljne proizvode koji podležu veterinarskim zahtevima;
- r Platice relevantne takse za inspekciju i kontrolu pomenutu u ovom članu ili u administrativnom uputstvu donetom na osnovu ovog člana.
- s Asistira i saraduje sa KSVH u bilo kojim aktivnostima koje naredi KSVH a koje se odnose na trgovinu životinjama i proizvodima od životinja, kao i u istragama koje se obavljaju na granicnim inspeksijskim punktovima.
- t Preduzima bilo kakve tretmane ili dezinfekciju životinja koje može da zahteva KSVH.

Obaveze koje se odnose na životinjsku hranu i veterinarske medicinske proizvode

Član 30

Vlasnik, držalac, trgovac, uvoznik, primalac pošiljke, prevoznik, prodavac ili bilo koja osoba koja je odredbama ovog Zakona ovlašćena da prodaje životinje, proizvode životinjskog porekla, biološke proizvode, semenu tečnost, ćelije i embrione, nus-proizvode i biljne proizvode koji podležu veterinarskim zahtevima, hranu za životinje ili veterinarske medicinske proizvode, ili predstavnik takvih osoba, ili bilo koja osoba koja je odgovorna za privatnu veterinarsku delatnost koja podleže odredbama ovog zakona, dužni su:

- a Pribaviti sva odgovarajuća ovlašćenja od KSVH pre stavljanja na tržište veterinarskih medicinskih proizvoda;
- b Na zahtev KVS-a pružati na uvid bilo koje studije, rezultate ili informacije koje se odnose na stocnu hranu ili veterinarske medicinske proizvode;
- c Postovace svakvu odluku kojom se ogranicava ili zabranjuje trgovina veterinarskim medicinskim proizvodima ili odluku o uništenju stocne hrane ili veterinarskih medicinskih proizvoda koji predstavljaju ozbiljnu pretnju po zdravlje životinja ili javno zdravlje;
- d Platice odgovarajuće takse za inspekciju i kontrolu, navedene u ovom clanu ili u administrativnom uputstvu koji se donosi na osnovu ovog clana;
- e Asistira i saraduje sa veterinarskim službama u bilo kojim aktivnostima koje naredi KSVH a koje se odnose na trgovinu životinjama i proizvodima od životinja, kao i na ispitivanja koje se obavljaju na granicnim inspekcijskim punktovima.

Profesionalne veterinarske aktivnosti
Veterinarska Komora

Clan 31

Veterinari Kosova osnivaju Komoru koja ce se zvati Veterinarska Komora, (u daljem tekstu: Komora), koje ce izvršavati i obavljati funkcije odredene ovim zakonom, administrativnom uputstvom koje donese Ministar, i statutom Komore.

Profesionalne veterinarske aktivnosti

Clan 32

32.1. Profesionalne veterinarske aktivnosti obuhvatace javnu i privatnu veterinarsku delatnost.

32.2. Nijedna osoba ne sme se baviti profesijom veterine osim ako :

- a Poseduje licencu za praksu koju izdaje Ministarstvo; i
- b Njegovo ime se nalazi u veterinarskom registru.

32.3. Licenca ce se dati samo podnosiocima koji:

- a Diplomirao veterinarsku medicinu i hirurgiju i da poseduje stepen zvanicne kvalifikacije.

32.4. Ministar, na predlog KSVH, može da izda licence veterinarskim tehnicarima da obavljaju manje znacajne tretmane na životinjama i da vrše procedure, kao što su veštacko osemenjivanje i to uvek pod drektnim ili indirektnim nadzorom veterinara. Ministar ce doneti administrativno uputstvo o poslovima koje licencirani veterinarski tehnicari mogu da obavljaju.

Privatna veterinarska delatnost

Clan 33

33.1. Ministar može posle konsultacije sa KSVH da donese Administrativno Uputstvo o registraciji veterinaru koji obavljaju privatnu veterinarsku delatnost, definisanju privatne veterinarske delatnosti, i obavljanju privatnih veterinarskih delatnosti.

33.2. Lice koje obavlja privatnu veterinarsku praksu ima sledeca prava:

- a U sporazumu sa vlasnikom životinje ili poslodavcem može primiti nadoknadu ili platu za veterinarsku medicinsku negu koju je pružio životinji;
- b Da prodaje vlasniku životinje one lekove koji su neophodni za tretman životinje;
- c Da napiše recept vlasniku životinje za kupovinu leka i veterinarskih medicinskih proizvoda u apotekama;
- d Da kupi lekove i veterinarske medicinske proizvode u farmaceutskim jedinicama za potrebe veterinarske medicinske prakse; i
- e Da odbija obavljanje veterinarske medicinske nege ako rad koji treba da obavi nije u skladu sa traženim profesionalnim kvalifikacijama veterinaru, ili je u suprotnosti sa odredbama ovog zakona, ili drugim odredbama bilo kojih zakonskih propisa o veterinarskoj medicini i/ili etikom rada veterinaru, kao i u slučajevima kada vlasnik životinje ne osigura bezbedne radne uslove za zdravlje i život veterinaru shodno odredbama ovog zakona ili bilo kojim administrativnim uputstvom donetim na osnovu njega.

33.3. Licenciranim veterinarskim tehnicarima vlasnik životinje može da plati za usluge koje pružaju pod nadzorom veterinaru.

Javne veterinarske aktivnosti

Clan 34

34.1. Ministar može da donese administrativno uputstvo o imenovanju veterinaru koji su odgovorni u okviru KSVH, kao i o obavljanju javnih veterinarskih aktivnosti.

34.2. Lice koje obavlja veterinarsku praksu ima sledeca prava:

- a Sklapanje ugovora sa KSVH o preduzimanju mera koje su određene u preventivnim i pratećim programima za infektivne bolesti životinja pod uslovom da nadoknada za takve usluge bude utvrđena od Ministra u konsultaciji sa GIS.
- b Da sklopi ugovor sa KSVH, na konkurentnoj osnovi, o obavljanju usluga koje zahtevaju veterinarsku ekspertizu.

34.3. Veterinarski tehnicari mogu da prime naplatu preko KSVH za odobrene usluge koje oni mogu da pruže pod nadzorom licenciranog veterinaru. Od njih se može zahtevati da redovno podnose izveštaje GIS-u o svojim aktivnostima i pracenju bolesti životinja redovno i u skladu sa propisanim formatom.

Povreda obaveza

Clan 35

35.1. Kada se ustanovi da veterinar ili licencirani veterinarski tehnicar nije ispunio bilo koju od obaveza i uslova urvrđenih ovim zakonom ili je prekršio bilo koju odredbu drugih važećih zakona, KSVH može da suspenduje ili poništi registraciju veterinara ili licenciranog veterinarskog tehnicara iz veterinarskog registra.

35.2. Protiv Odluke KSVH o suspenziji ili poništenju registracije, veterinar ili licencirani veterinarski tehnicar može da podnese žalbu Ministaru.

Veterinarska Inspekcija

Clan 36

36.1. Veterinarsku kontrolu objekata, za koje je obavezna kontrola zdravlja i bezbednosti stocne hrane vršice veterinarski inspektori Ministarstva, u saglasnosti sa svojim ovlašćenjima. Oni imaju sledeća prava:

- a da posete, bez prethodne najave, objekte pod javnim veterinarskim nadzorom KSVH, da traže dokumenta i informacije, da uzimaju uzorke za laboratorijska ispitivanja u saglasnosti sa KSVH programima nadgledanja ili ako postoji sumnja da su životinje mogle oboleti od zaraznih bolesti koje prati KSVH kao i u slucajevima sumnji ili pritužbi u vezi kršenja zakona i podzakonskih akata;
- b da privremeno obustavi ili zabrani delatnost objekata koji su pod veterinarskim nadzorom KSVH, organizovanje takmicenja životinja, pijaca, licitacija, izložbi i drugih događaja, ako postoji sumnja da su životinje obolele od infektivnih bolesti, i ako postoji opasnost po ljudsko ili životinjsko zdravlje kao i u slucajevima kada su prekršeni zahtevi zakona;
- c u slucajevima kršenja, da podnese prijavu protiv osoba u saglasnosti sa zakonom postavljenim procedurama;
- d u slucaju potrebe može traziti pomoc policije i drugih institucija za sprovođenje zakona, tako da obezbede ispunjavanje svojih zadataka; i
- e obustaviti prodaju proizvoda životinjskog porekla, ako oni predstavljaju opasnost po zdravlje ljudi i životinja, kao i da kontrolišu uništenje ili iskorištavanje relevantnih proizvoda.

36.2. Veterinarski inspektori ne mogu:

- a ucestvovati, u privrednim delatnostima subjekata koji podležu kontroli; i
- b vršiti veterinarsku delatnost, uključujući veterinarsku ekspertizu čiji ishod treba da se kontroliše sa njihove strane.

36.3. Veterinarski inspektori ce biti odgovorni za usaglašavanje izdatih naredbi, donetih odluka i izvršenih aktivnosti sa zahtevima pravnih propisa.

36.4. Protiv naredbi i odluka veterinarskih inspektora može se podneti žalba ministru. Stranka nezadovoljna odlukom ministra može inicirati postupak u sudu.

36.5. Žalba na naredbe i odluke veterinarskih inspektora ne zadržava njihovu primenu.

Veterinarska kontrola na granicnim prelascima i carinskim skladištima

Clan 37

37.1. Veterinarska kontrola na državnim i administrativnim granicama Kosova i carinskim skladištima obavlja Veterinarska Inspekcija.

37.2. Nadležni organ ce odrediti:

- a toware robe koje za uvoza i tranzitni prelazak koji podleže veterinarskoj kontroli;
- b granicne kontrolne tacke preko kojih se mogu prevesti tovari robe koja podleže veterinarskoj kontroli;
- c zahteve za organizovanje granicnih kontrolnih tacaka gde se vrše veterinarske kontrole i postupke za njihovo odobravanje;
- d tacke za dezinfekciju- preventive;
- e postupke po kojima se vrše veterinarske kontrole na granici Kosova i u carinskim skladištima;
- f postupke i cenovnike koje se odnose na placanje veterinarske kontrole; i
- g postupke u vezi izdavanja i davanja na uvid uverenja o veterinarskoj kontroli za toware roba koje prelaze granicu.

Funkcije i dužnosti Kosovske veterinarske laboratorije Upravnik Kosovske veterinarske laboratorije

Clan 38

38.1. Kosovska veterinarska laboratorija obavlja funkcije i dužnosti kako je propisano ovim Zakonom a njome upravlja Upravnik Kosovske veterinarske laboratorije koji treba da bude licencirani veterinar. U odsustvu imenovanog upravnika Kosovske veterinarske laboratorije, sve odgovarajuće javne funkcije, dužnosti i odgovornosti bice dodeljene i obavlja ih GIS.

38.2. Kosovska veterinarska laboratorija imace sledece funkcije:

- a Pripremae izveštaje veterinarskim službama o veterinarskim farmaceutskim proizvodima;
- b Obavljae post mortem preglede, mikrobiološke analize, laboratorijske dijagnoze i analize i testove o produženom dejstvo;
- c Objavljuje godišnji izveštaj o nadzoru evidentirajući sve obavljene preglede i sve bolesti, infekcije i utvrđena trovanja.

Funkcije u oblasti veterine

Clan 39

Kosovska veterinarska laboratorija obavlja svoje funkcije koje se odnose na post mortem preglede, mikrobiološku analizu, laboratorijsku dijagnozu i analizu, ili će se odnositi na identifikaciju produženog dejstva preparata kod životinja u skladu sa međunarodno priznatim procedurama i standardima i učestvovace u komparativnim testovima na međunarodnim nivoima.

Funkcije koje se odnose na stocnu hranu

Clan 40

Ministar može doneti administrativno uputstvo o regulisanju nacina na koji Kosovska veterinarska laboratorija obavlja istraživanja koja su povezana sa veterinarstvom i javnim zdravljem o aditivima, i o neželjenim proizvodima i supstancama koje mogu da budu stavljene u stocnu hranu i o proizvodima koji se koriste u ishrani životinja, kao i metodama koje se koriste u uzimanju uzoraka i analize hrane za životinje i proceni proizvoda i aditiva koji se koriste u ishrani životinja.

Funkcije na polju veterinarskih medicinskih proizvoda

Clan 41

41.1. Kosovska veterinarska laboratorija će:

- a Asistirati nadležnom organu da odlucuje o bilo kom zahtevu proizvođača ili propisno ovlašćenog predstavnika, o veterinarskom medicinskom proizvodu koji služi zdravlju životinja, a u svrhu dobijanja ovlašćenja za promet proizvoda u skladu sa odredbama ovog zakona;
- b Pripremiti i ažurirati izveštaje o proceni rezultata analitičkih i farmakotoksikoloških testova i bavice se kliničkim ogledima na medicinskim veterinarskim proizvodima;
- c Može testirati medicinske proizvode, njihove aktivne sastojke i, ako bude neophodno, međuproizvode ili druge sastavne delove materijala, ili može podneti proizvode za testiranje u laboratoriju neke druge zemlje ili u laboratoriju koja je određena za tu svrhu da bi se osiguralo da su metodi testiranja koje je proizvođač preuzeo i opisao u molbi zadovoljavajući;
- d Asistira nadležnom organu u odlucivanju o daljem korišćenju ili zabrani korišćenja veterinarskog medicinskog proizvoda u slučajevima kada je primećen nepoželjan efekat;
- e Na osnovu podnete reference, testira će da li su veterinarski medicinski proizvodi ili druge nepoželjne substance bile korišćene u nekom određenom proizvodu;

- f Savetuje KSVH o proizvodnji, uvođenju, distribuciji i korišćenju veterinarskih medicinskih proizvoda, i
- g Proucava epizotološku situaciju zemlje i utvrđuje dijagnozu zaraznih bolesti iz liste A, kao i zoonotičkih oboljenja i toksioinvekcija i u jedno pomaže u izradi mera i programa za suzbijanje i sprečavanje bolesti.

41.2. Ministar može doneti administrativno uputstvo za primenu odredbi ovog člana.

Funkcije koje se odnose na veterinarsko javno zdravlje

Član 42

42.1. Ministar može na osnovu ovog Zakona da donese administrativno uputstvo za veterinarske i higijenske uslove u klanicama i vrste životinja čije je klanje dozvoljeno u klanicama.

42.2. KSVH će organizovati i definisati procedure za inspekciju životinja pre i posle klanja.

42.3. Domaće životinje, divljac, pčele, ribe i njihovi proizvodi biće distribuirani samo posle veterinarske inspekcije i sertifikacije od strane ovlašćenog veterinara i u saglasnosti sa njegovim/njenim mišljenjem o daljem korišćenju.

42.4. Vlasnici klanica obavezni su da osiguraju da su ispunili zahteve o neophodnim uslovima rada za obavljanje veterinarskih inspekcija.

42.5. Vlasnici životinja koji nameravaju da prodaju životinje za klanje koje će služiti za ljudsku ishranu, moraju da kolju svoje životinje samo u klanicama koje odobrava GIS i u skladu sa utvrđenim procedurama .

42.6. Ministar može na osnovu ovog Zakona da donese administrativno uputstvo o higijeni i kriterijumima za inspekciju u objektima, uključujući farme koje skupljaju ili preraduju mleko i mlečne proizvode, kao i za higijenu i inspekciju objekata koji preraduju meso i mesne proizvode.

Asistencija

Član 43

U cilju primene odredbi ovog Zakona, KSVH može zahtevati asistenciju od Policijske službe ili drugih službi, a prema potrebi, za tu svrhu formirace se odbor koji će da bude sastavljen od predstavnika policijske službe i drugih službi, koji će se redovno sastajati radi ažuriranja hitnih planova i planova za slučaj eventualnosti

KSVH može zahtevati takvu asistenciju:

- a. Kad su zvanični veterinari ovlašćeni odredbama ovog Zakona da obavljaju inspekcije i nadzor u vezi sa ograničenjem trgovine životinjama ili zabranom kretanja osoba ili životinja u kontaminiranoj oblasti;

- b. U slučajevima izbijanja epidemija (epizooti), za prevenciju širenja bolesti i suzbijanja zaraznih životinjskih bolesti i
- c. Kada se zvanični veterinari prilikom obavljanja dužnosti i funkcija shodno odredbama ovog zakona suoče sa fizickim otporom ili na drugi način budu ometeni u svom radu, ili kad takav otpor ili ometanje s razlogom mogu da se očekuju.

Ometanje rada službenog veterinara

Član 44

Nijedna osoba ne sme da:

- a. Napada, odupire se ili namerno sprečava službenog veterinara u obavljanju dužnosti prema ovom zakonu,
- b. Odbija ili zanemaruje da sprovodi bilo koju odluku ili uputstvo doneto na osnovu ovog zakona,
- c. Bez razloga:
  - i Ne odgovara na pitanja koja postavi službeni veterinar,
  - ii Ne dostavi na uvid bilo što se zahteva od njega u skladu sa odredbama ovog Zakona.
- d. Ne dopusti istragu ili inspekciju na osnovu ovog Zakona,
- e. Sprečava ili pokušava da spreči drugu osobu da se pridržava naredenja ili uputstava, ili daje odgovore na pitanja, dostavi ono što se zahteva ili dozvoli pretres ili inspekciju, ili
- f. U cilju dobijanja bilo koje licence ili dozvole, ili podrške usaglašenosti sa bilo kojim uslovima predviđenim ovim Zakonom, pruža informacije za koja zna da su lažne ili iz nepažnje pruža informacije koja su lažna.

Kaznene Odredbe

Član 45

45.1. Novčanom kaznom od 5.000 do 50.000 evra bice kažnjeno lice za prekršaj ako:

- ne sprovodi naredene mere za sprečavanje pojave infektivne bolesti;
- ne sprovodi naredene mere za suzbijanje i iskorenjavanje infektivne bolesti ;
- premesti ili stavi u promet životinje unutar ili van zemlje bez veterinarskog zdravstvenog uverenja;
- uvozi, izvozi ili tranzitno prebacuje životinje van određenih granicnih prelaza i bez granicne veterinarske kontrole životinja i tovara robe koja podleže veterinarskoj kontroli;

- uvozi životinje i proizvode životinjskog porekla u zemlji i tranzitno ih prelazi u suprotnosti sa ograničenjima ili zabranama veterinarskog inspektora ;
- kolje životinje bez veterinarske inspekcije i ekspertize;
- obavlja delatnost u klanici koja ne ispunjava veterinarske i higijenske uslove;
- kolje životinje cije klanje nije dozvoljeno u klanici;
- vrši distribuciju proizvoda od mesa, divljaci, osušenih i smrznutih ribljih proizvoda i drugih nepreradenih proizvoda životinjskog porekla bez veterinarskog pregleda ovlašćenog veterinara;
- prodaje nepreradene i finalne prehrambene proizvode životinjskog porekla za koje postoji ograncenje prodaje.

45.2. Novcanom kaznom od 500 do 30.000 evra bice kažnjeno lice za prekršaj ako:

- ne preduzme mere iz clanova 27 i 29 ovog zakona;
- obavlja veterinarsku praksu ili ekspertizu bez dozvole;
- distribuirati ili prodaje nepreradene prehrambene proizvode životinjskog porekla ili domace prehrambene proizvode kucnog porekla na neovlašćenim pijacama;
- organizuje takmicenja životinja, pijace, licitacije, izložbe i druge događaje za životinje, bez dozvole nadležnog inspektora;
- ne prijavljuje bolest prilikom prevoza životinja;
- neovlašćen od KSVH vrši promet proizvoda životinjskog porekla;
- ne završi tretman pogodnih divljih životinja i njihovu distribuciju prema utvrđenim postupcima;
- upotrebljava lekove i farmaceutske proizvode neovlašćene od KSVH;
- ne ispunjava obaveze iz clana 32 ovog zakona;
- ne prijavljuje nezakopane lešine divljih životinja;
- ometa registraciju farmi, žigosanje životinja, obeležavanje stada ili kontrolu kretanja životinja ;
- ne sprovodi naređenja i odluke veterinarskog inspektora

45.3. Kad je neka osoba osudena za kršenje ovog zakona, sud može, pored bilo koje druge kazne koju izrekne, da naredi da se instrumenti, uređaji, proizvodi ili supstance koje su korišćene tokom prekršaja oduzmu i da se unište na način koji sud odredi, na osnovu saveta stručnjaka.

45.4. U slučaju da neko bude proglašen krivim dva puta uzastopno shodno odredbama ovog Zakona, osuđenom licu će pored kazne da bude oduzeta licenca ili dozvola i bice mu zabranjeno naknadno registrovanje u registru prema odredbama ovog zakona na period od tri godine. Osudenoj osobi, osim izrečenih kazni, Suda takode može da odluci da zapleni sve takse placene za bilo koju licencu ili dozvolu.

Clan 46

Sve uplate koje proisticu iz primene kaznenih odredaba ovog zakona se uplacuju u Konsolidovanom budžetu Kosova.

Rezervisana ovlašćenja SPGS-a

Clan 47

Sve rezervisane funkcije Specijalnog predstavnika Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija za Kosovo (SPGS) shodno Uredbi UNMIK-a br.2001/9 o Ustavnom okviru za privremenu samoupravu na Kosovu, privremeno podležu nadzoru i odobrenju SPGSža.

Završne odredbe

Clan 48

Ovaj zakon stavlja van snage svaku odredbu važeceg Zakona o veterini koja je u suprotnosti sa njim.

Stupanje na snagu

Clan 49

Ovaj Zakon stupa na snagu kad ga usvoji Skupština Kosova, i proglasi Specijalni predstavnik Generalnog sekretara (SPGS).

Zakon Br. 2004/21
16 Juni 2004

Predsednik Skupštine Kosova,

---

akademik Nexhat Daci

PRVI PROGRAM

Bolesti koje potpadaju pod objavu na koju upućuje član 6:

Foot and mouth disease (šap i slinavka)

Swine vesicular disease (svinjska bolest sa plikovima)

Peste des petits ruminants (zaraza malih preživara)

Lumpy skin disease (kožna bolest sa grumenjem)

Bluetongue (plavi jezik)

African horse sickness (bolest africkih konja)

Classical swine fever (klasična svinjska groznica)

Newcastle disease (bolest «Njukastl»)

Vesicular stomatitis (stomatitis sa plikovima)

Rinderpest (goveda kuga-pestis bovina)

Contagious bovine pleuropneumonia (zarazna goveda upala plucne maramice)

Rift Valley fever (groznica sa naprslinama)

Sheep pox and goat pox (ovcije i jarece boginje)

African swine fever (africka svinjska groznica)

Highly pathogenic avian influenza (veoma patogena živinska ili pticija influenza)

Bovine spongiform encephalopathy (bolest «ludih krava»)

Scrapie (šugarac)

Anthrax (antraks)

Rabies (besnilo)

Bovine tuberculosis (goveda tuberkuloza)

Bovine brucellosis Caprine and ovine brucellosis (goveda bruceloza i ovcija bruceloza)

Enzootic bovine leukosis (enzootska goveda leukoza)

Trichinosis (trihinoza)

DRUGI PROGRAM

Mnogostruke (složene) bolesti vrsta
Bolest Aujeszky
Echinococcosis/hydatidosis
Heartwater (srcana voda)
Leptospirosis
New world screwworm (*Cochliomyia hominivorax*)
Old world screwworm (*Chrysomya bezziana*)
Paratuberculosis (paratuberkuloza)
Q fever (q groznica)

Bolesti ovaca i koza
Kozji arthritis/encephalitis
Zarazna agalactia
Zarazna kozja pleuropneumonia
Enzootski abortus ovaca (ovciji chlamydiosis)
Maedi-visna
Najrobijska bolest ovaca
Ovciji epididymitis (*Brucella ovis*)
Ovciji pulmonary (plucni) adenomatosis
Salmonellosis (*S. abortusovis*)

Bolesti svinja
Atrophic rhinitis of swine (atroficni svinjski rinitis)
Enterovirus encephalomyelitis
Svinjski (Porcine) brucellosis
Svinjski (Porcine) cysticercosis
Svinjski reproduktivni i respiratorni sindrom
Prenosivi gastroenteritis

Lagomorph diseases (lagomorfne bolesti)
Myxomatosis
Rabbit haemorrhagic disease (zecija hemoragicna bolest)
Tularemia

Fish diseases (bolesti riba)
Epizootic haematopoietic necrosis
Infectious (infektivna) haematopoietic necrosis
Oncorhynchus masou virus disease (virusna bolest)
Spring viraemia of carp (prolecna viremija šarana)
Viral (virusna) haemorrhagic septicaemia

Crustacean diseases (bolesti ljuskara)
Taura syndrome
White spot disease (bolest belih pega)
Yellowhead disease (bolest «žuta glava»)

Bolesti goveda
Govedi anaplasmosis
Govedi babesiosis
Govedi brucellosis
Govedi cysticercosis
Govedi genitalni campylobacteriosis
Dermatophilosis
Haemorrhagic (hemoragična) septicaemia
Infektivni govedi rhinotracheitis/infektivni pustular (gnojni) vulvovaginitis
Malignant catarrhal fever (zločudna groznica sa sluzotokom)
Theileriosis
Trichomonosis
Trypa nosomosis (tsetse-borne)

Bolesti konja
Zarazni konjski metritis
Dourine
Epizootic (epizootski) lymphangitis
Konjski encephalomyelitis (Eastern and Western)
Konjska infektivna anemija
Konjska influenza
Konjski piroplasmosis
Konjski rhinopneumonitis
Konjski viralni arteritis
Glanders (upala žlezde donje vilice)
Horse mange (konjska šuga)
Konjske boginje
Japanske encephalitis
Surra (Trypanosoma evansi)
Venezuelanski konjski encephalomyelitis

Živinske bolesti
Avian (živinski) chlamydiosis
Avian infectious (živinski infektivni) bronchitis
Avian infectious (živinski infektivni) laryngotracheitis
Avian (živinski) mycoplasmosis (M. gallisepticum)
Avian (živinska) tuberkuloza
Duck virus (virus plovke) enteritis
Duck virus (virus plovke) hepatitis
Fowl cholera (kokošija kolera)
Fowl pox (kokošije boginje)
Fowl (kokošiji tifus) typhoid
Infektivna bursal bolest (Gumboro bolest)
Mareks disease (bolest)
Pullorum disease (bolest)

Pcelinje bolesti
Acariosis of bees (pcela)
American foulbrood (Americka trula mlad)
European foulbrood (evropska trula mlad)

Nosemosis of bees (pčela)

Varreosis

Mollusc diseases (bolesti mekušaca)

Bonamiosis (*Bonamia ostreae*, *B. exitiosus*, *Mikrocytos roughleyi*)

Marteiliosis (*Marteilia refringens*, *M. sydneyi*)

Mikrocytosis (*Mikrocytos mackini*)

MSX disease (*Haplosporidium nelsoni*)

Perkinsosis (*Perkinsus marinus*, *P. olseni/atlanticus*)

Ostale bolesti

Leishmaniosis

TRECI PROGRAM

DEO A

Veterinarski medicinski proizvodi koji su se razvili pomoću jednog od sledećih biotehnoških postupaka:

1. Rrekombinantna (gen.) DNA tehnologija,
2. Kontrolisana ekspresija genetskog koda za biološki aktivne proteine u prokaryotes (prokariote) i eukaryotes (eukariote) uključujući transformisane mammalian (sisarske) ćelije,
3. Hybridoma (Hibridoma) i monoclonal (monoklonalne) metode antitela.
Veterinarski medicinski proizvodi, uključujući one koji nisu izvedeni iz biotehnologije, namenjavani primarno za korišćenje kao pojačivači performanse da bi se promovisali rast tretiranih životinja, ili da bi se povećali količina mleka u laktaciji ili pak količina mesa po zaklanoj životinji iz tretiranih životinja.

DEO B

Veterinarski medicinski proizvodi koji su razvijani uz pomoć drugih biotehnoških postupaka koji po mišljenju Kosovske veterinarske laboratorije sačinjavaju značajnu inovaciju.

Veterinarski medicinski proizvodi koji su dati uz pomoć novih sistema isporuke koji po mišljenju Kosovske veterinarske laboratorije, čine značajnu inovaciju.

Veterinarski medicinski proizvodi koji su predstavljeni za potpuno novu indikaciju koja je po mišljenju Kosovske veterinarske laboratorije od značajnog terapijskog interesa.

Veterinarski medicinski proizvodi koji su bazirani na radio-izotopima koji su po mišljenju Kosovske veterinarske laboratorije od značajnog terapijskog interesa.

Veterinarski medicinski proizvodi prilikom čije proizvodnje se koriste postupci koji po mišljenju Kosovske veterinarske laboratorije demonstriraju značajni tehnički napredak, kao što je dvodimenzionalna elektroforeza pod mikro-gravitacijom.

Veterinarski medicinski proizvodi namenjeni za korišćenje životinja koje proizvode hranu, a sadrže nove aktivne supstance koje nisu dozvoljene za proizvodnju na Kosovu na dan stupanja na snagu ovog Zakona.

DEO C

Genetski modifikovani organizam (GMO) podrazumeva organizam u kome je genetski materijal izmenjen na nacin koji nije prirodna kopulacija ili prirodna rekombinacija.

U okviru termina ove definicije, genetska modifikacija se dogada bar kroz korišćenje tehnika genetike, koje su inter alia (između ostalog):

1. Rekombinant DNA tehnika koji koristi vektor sisteme;
2. Tehnike koje uključuju uvođenje u organizam materijala za heritabilitet (nasledivanje) koji je pripremljen van organizma, uključujući mikro-injekciju, makro-injekciju i mikro-enkapsulaciju;
3. Fuzija celija (uključujući fuziju protoplasta) ili
4. Hibridizacija tehnika, gde se žive celije sa novim kombinacijama hereditabilnog genetskog materijala formiraju kroz fuziju dve ili više celija pomoću metoda koji se ne događaju prirodno.

Tehnike za koje se ne smatra da rezultuju genetskom modifikacijom pod uslovom da ne uključuju korišćenje rekombinanta DNA molekula ili GMO su:

1. polyploidy indukcija,
2. in vitro oplodavanje,
3. Konjugacija, transdukcija, transformacija ili bilo koji drugi prirodni proces.